

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00812&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00812. Очні проблеми у осіб, які користуються контактними лінзами

Автор: Osmo Kari

Редактор оригінального тексту: Martti Teikari

Дата останнього оновлення: 2017-09-04

Основні положення

- Огляд офтальмолога завжди потрібен, якщо пацієнт має тривалі очні симптоми.
- Якщо є підозра на кератит [настанова 00827] [Виразки рогівки та керат...] пацієнт має бути направлений до офтальмолога негайно.
- Контактні лінзи не повинні використовуватись у ситуаціях, які включають подразнення очей (наприклад, алергічні очні симптоми, застуда, сухість очей, запилене або дуже сухе повітря, купання в брудній воді).
- Якщо контактні лінзи використовуються після хірургічного лікування катаракти або рефракційної операції на рогівці (наприклад, ФРК або ЛАСІК), це потребує нагляду та регулярного спостереження офтальмологом.
- У випадку кератоконусу використання контактних лінз є складним, оскільки багато пацієнтів є нетиповими.
- Використання склеральних контактних лінз для корекції істотної нерівномірності рогівки або після травми повинно проводитись в установі з адекватною оцінкою стану.

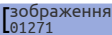
- Необхідно дотримуватись ретельної гігієни завдяки використанню одноразових контактних лінз або інших типів лінз, дотримуючись інструкцій щодо частоти заміни та заходів для дезінфекції.
- Очні краплі, які використовуються разом із використанням контактних лінз, не повинні містити консервантів.
- Лікар загальної практики не повинен призначати очні краплі, які містять глюкокортикоїди для користувача контактних лінз.

Принципи використання контактних лінз

- Не слід використовувати очні краплі у випадку, коли контактні лінзи знаходяться в оці (за винятком кромоглікату натрію без консервантів або препаратів, які призначені для зволоження очей, а іноді і протимікробних крапель для очей).
- Багато офтальмологічних препаратів та їх консервантів (наприклад, бензалконію хлорид) адсорбуються контактними лінзами, що призводить до токсичних або алергічних реакцій. Крім того, контактні лінзи по суті є стороннім тілом, що затримують одужання.
- Користувачам, що страждають на пилкову алергію, слід уникати використання контактних лінз, коли у них є очні симптоми.
- Використання контактних лінз також слід уникати під час інших алергічних проявів з боку очей.
- Сухість очей є відносним протипоказанням для застосування контактних лінз у випадку легкого стану; у важких випадках сухості очей є абсолютним протипоказанням.
- Контактні лінзи не повинні використовуватися в дуже запиленому середовищі або коли повітря особливо сухе або жарке. Інтенсивна робота за комп'ютером також є відносним протипоказанням.
- У випадку плавання або пірнання в брудній воді (наприклад, басейн) не потрібно користуватися контактними лінзами (якщо використовуються одноразові лінзи, їх слід зняти відразу після плавання і замінити новою свіжою парою).
- Контактні лінзи не повинні використовуватись під час застуди та кашлю.
- Усім людям, що користуються контактними лінзами, слід регулярно проходити огляд офтальмолога: молодим (< 20 років) пацієнтам та/або пацієнтам з алергією один або два рази на рік, інші нетипові пацієнти з симптомами, а також нетипові пацієнти з кератоконусом, раз на рік або частіше за необхідності.

- Офтальмолог повинен індивідуально забезпечити відповідність контактних лінз для постійного носіння та регулярний контроль протягом використання.
- Контактні лінзи для щоденного використання (інтервал для заміни 1–3 місяці) носять, наприклад, 5–6 днів на тиждень. Що стосується безперервного користування контактними лінзами, то безпечніше носити їх лише обмежену кількість годин на день, через місяць їх слід замінити. Якщо вони носяться безперервно протягом тривалого часу, має відбуватися спостереження у офтальмолога.
- Регулярний офтальмологічний контроль необхідний один раз на рік у осіб, що використовують лінзи тривало.
- Регулярне використання контактних лінз після рефракційної хірургії, за винятком окремих випадків, не рекомендується, і вимагає регулярного спостереження офтальмологом.
- Використання спеціальних контактних лінз при лікуванні істотної нерівномірності рогівки, виразки рогівки або інших захворювань чи травм вимагає оцінки та подальшого спостереження лікарем в лікарні, що має досвід такого лікування.
- Належна гігієна рук та очищення контактних лінз

Обстеження та лікування очей

- Лінзи слід знімати, і їх використання слід уникати, доки симптоми зберігаються.
- Обстежте око за допомогою збільшувальної лінзи, використовуючи блакитне світло та флюоресцеїновий барвник. Якщо виявлено пошкодження рогівки (ділянка, що поглинає флюоресцеїн у рогівці), проконсультуйтеся з офтальмологом.
- Вивертання повіки завжди повинно бути виконане до та після використання контактних лінз, це повинно бути перевірено при всіх видах обстеження ока.
- Якщо пацієнт має явний кон'юнктивіт (рисунок), призначте протимікробні краплі або мазь, або те й інше. Перед початком лікування візьміть зразок бактеріальної культури з кон'юнктиви для визначення чутливості до антибіотиків. Також візьміть зразок бактеріальної культури з розчину для контактних лінз та з самої лінзи.

- Офтальмолог повинен завжди перевіряти відповідність контактних лінз після лазерних або інших хірургічних процедур для виявлення помилок рефракції, після інших хірургічних втручань на рогівці (видалення птерігіума, трансплантації рогівки) та після травми.
- Якщо симптоми та гострота зору не поліпшуються через декілька днів, повторіть пробу з флюоресцеїном та проконсультуйтеся з офтальмологом (слід виключити ірит, кератит, гострий напад глаукоми).
- Хронічне запалення або інші симптоми, які тривають з боку очей, завжди потребують огляду офтальмолога. У зв'язку з цим, доцільно взяти бактеріологічну пробу та браш-біопсію з кон'юнктиви (як нижньої, так і з верхньої повіки).
- Якщо око болить та є виділення і гострота зору порушується, завжди терміново направляйте пацієнта до офтальмологічного відділення.
- У структурі первинної допомоги, глюкокортикоїдні краплі не повинні призначатися для особи, яка користується контактними лінзами, для лікування запалення ока.
- Постійні проблеми (навіть незначні) з боку очей, у особи, яка користується контактними лінзами, вимагає звернення до офтальмолога.
- Алергічний кон'юнктивіт часто асоціюється зі свербіжем та сухістю очей, що може тривати після видалення контактних лінз. Контактні лінзи не повинні використовуватися ' до тих пір, доки залишається свербіж або болісність очей.
 - Виражена очна алергія, що триває цілий рік (наприклад, атопічний блефарокон'юнктивіт) є протипоказанням до застосування контактних лінз.
 - Різноманітні очні краплі, що не містять глюкокортикоїдів або консервантів, можуть бути застосовані для лікування алергічного кон'юнктивіту.
 - Стабілізатори опасистих клітин (наприклад, кромоглікат натрію, що не містить консервантів) можуть також використовуватися під час носіння контактних лінз. Лодоксамід є альтернативою; він не повинен використовуватись одночасно з контактними лінзами.

Коментар експерта. Лікарський засіб лодоксамід станом на 19.06.2019 в Україні не зареєстрований

- Антигістамінні краплі (наприклад, олопатадин, емедастин, кетотифен) є безпечними та придатними для короткочасного застосування, але вони не повинні використовуватися разом із контактними лінзами, оскільки вони також викликають сухість очей. Якщо вони неефективні, алергічний кон'юнктивіт, швидше за все, не є правильним діагнозом.

Коментар експерта. Лікарський засіб емедастин станом на 19.06.2019 в Україні не зареєстрований

- Не використовуйте судинозвужуючі краплі для лікування почервоніння очей.
- У випадку використання зволожуючих або інших крапель із контактними лінзами завжди використовуйте їх без консервантів.

Заміна контактних лінз та розчину

- Контактні лінзи повинні бути змінені відповідно до інструкції виробника. Контейнери повинні бути замінені принаймні кожні 6 місяців.
- Проникні для кисню жорсткі контактні лінзи замінюються через 2-річні інтервали.
- Людям з алергією або особам з чутливими очима з інших причин краще використовувати одноденні або короткострокові (місячні) лінзи.
- Пацієнти з алергією та кератоконусом (кератоконус часто асоційований з атопією) можуть використовувати жорсткі проникні для кисню контактні лінзи під наглядом офтальмолога.
- Розчини, які мають в основі перекис водню (H₂O₂) використовуються для дезінфекції.
- Розчин для контактних лінз може викликати токсичні реакції, якщо, наприклад, перекис водню в розчині недостатньо нейтралізований.
- Розчини для контактних лінз, як і білково-абсорбуючі таблетки, можуть викликати алергічні реакції.
- Якщо контактні лінзи були в контейнері протягом деякого часу після дезінфекції перекисом водню, їх слід добре промити перед тим, як їх помістити в очі.

Джерела інформації

R1. Chalmers RL, Hickson-Curran SB, Keay L et al. Rates of adverse events with hydrogel and silicone hydrogel daily disposable lenses in a large postmarket surveillance registry: the TEMPO Registry. Invest Ophthalmol Vis Sci 2015;56(1):654-63. [PubMedID|25574042]

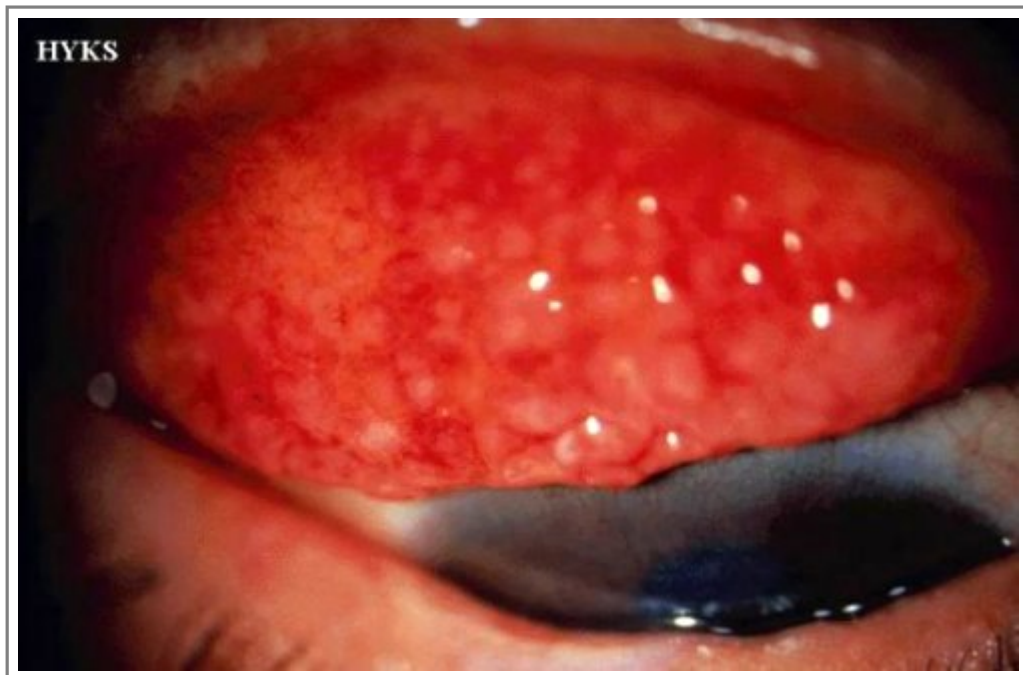
R2. Chalmers RL, Wagner H, Mitchell GL et al. Age and other risk factors for corneal infiltrative and inflammatory events in young soft contact lens wearers from the Contact Lens Assessment in Youth (CLAY) study. Invest Ophthalmol Vis Sci 2011;52(9):6690-6. [PubMedID|21527379]

Настанови

- [Настанова 00827](#). Виразки рогівки та кератит.

Зображення

- [Зображення 01271](#). Follicular conjunctivitis.

Автори та власники авторських прав: HUCH/Department of Ophthalmology Tero Kivelä Duodecim Medical Publications Ltd

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Автор(и): [Osmo Kari](#) Автор(и) попередніх версій статті: [Tari Hahtela](#) Редактор(и): [Martti Teikari](#)
Лінгвіст(и)-консультант(и) англomовної версії: [Kristian Lampe](#) Видавець: [Duodecim Medical Publications Ltd](#)
Власник авторських прав: [Duodecim Medical Publications Ltd](#)

Навігаційні категорії
[EBM Guidelines](#) [Ophthalmology](#) [Allergology](#)

Ключові слова індексу
[mesh: Contact Lenses, Extended-Wear](#) [mesh: Contact Lenses](#) [Contact lens](#) [mesh: Conjunctivitis, Allergic](#)
[mesh: Contact Lens Solutions](#) [mesh: Conjunctivitis](#) [mesh: Ophthalmic Solutions](#) [icpc-2: A89](#) [speciality: Allergology](#)
[icpc-2: F18](#) [speciality: Ophthalmology](#)